

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ та онлайн-медіа)

17.02.2025

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Укрінформ. – 2025. – 15 лют. Точицький обговорив з європарламентаріями міжнародну підтримку української культури. – Інф.](#)

Вшанування пам'яті

[Український тиждень. – 2025. – 14 лют. Росія вбила 227 людей літератури і 97 медійників. – Нестелєв М.](#)

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

[Газета по-українськи. – 2025. – 14 лют. «Майстерня брехні»: в Києві презентували книгу про боротьбу з російською дезінформацією. – Інф.](#)

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

[Village Україна. – 2025. – 14 лют. «Юність» назвати на честь Параджанова. – Гриненко В.](#)

Театр

[Україна молода. – 2025. – 14 лют. У Києві показують виставу про кохання актора-військовослужбовця Макса Девізорова. – Голд А.; Вечірній Київ. – 2025. – 14 лют. Драматичну історію кохання військового на київській сцені перетворили у казку. – Катаєва М.](#)

Музика

[Україна молода. – 2025. – 16 лют. Джазовий піаніст Олександр Саратський імпровізуватиме у п'яти містах. – Архипова А.](#)

[Інтерфакс. – 2025. – 15 лют. «Суспільне» підписало договір з гуртом Ziferblat на участь у «Євробаченні – 2025». – Інф.](#)

[NV. – 2025. – 14 лют. Знімали в аеропорту «Бориспіль». «Культурний десант» випустив кліп на чуттєву пісню «Я буду кохати тебе». – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 14 лют. «Культурний десант» записав в аеропорту «Бориспіль» кліп про кохання на відстані. – Інф.](#)

[NV. – 2025. – 15 лют. «Був патріотом і ним залишаюся». Олег Винник із дружиною Таюне виступив у Празі – як співак порушив свою обіцянку. – Інф.](#)

Візуальні мистецтва

[Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 15 лют. Let it be: мистецтво, що змінює сприйняття реальності. – Лебедина О.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2025. – 14 лют. На Берлінале відкрили український стенд. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 15 лют. На Берлінале презентували українські проекти та говорили про кіно під час війни. – Інф.

Вечірній Київ. – 2025. – 17 лют. Фільм про війну в Україні «Камінь, папір, ножиці» отримав британську премію. – Плакіна О.; Укрінформ. – 2025. – 16 лют. Короткометражка про війну в Україні «Камінь, папір, ножиці» отримала премію ВАФТА. – Інф.; NV. – 2025. – 14 лют. Британський «Оскар». Короткометражна стрічка про війну в Україні з Олександром Рудинським отримала премію ВАФТА. – Інф.; Village Україна. – 2025. – 17 лют. Фільм про війну в Україні «Камінь, папір, ножиці» отримав нагороду на премії ВАФТА. – Гриненко В.

Укрінформ. – 2025. – 14 лют. В Україні зняли перший документальний фільм про бойовий стрес. – Інф.

NV. – 2025. – 14 лют. Фронт очима військового: чому варто переглянути «Реал» Олега Сенцова. – Григоренко М.; NV. – 2025. – 14 лют. Війна триває прямо зараз. 10 фактів про фільм «Реал» Олега Сенцова, який у лютому покажуть у кінотеатрах. – Інф.

Література

Українська літературна газета. – 2025. – 15 лют. Названі лауреати Всеукраїнської літературної премії імені Зореслава 2024 року. – Ходанич П.

Українська літературна газета. – 2025. – 16 лют. Підбиті підсумки Міжнародної літературної премії короткої прози імені Василя Портяка. – Інф.

Вечірній Київ. – 2025. – 14 лют. У Києві презентували поетичну збірку про війну та кохання «Шість чуттів». – Галух О.

Українська літературна газета. – 2025. – 16 лют. У Єревані вийшов однотомник вибраних творів Михайла Коцюбинського «Тіні забутих предків» у перекладі на вірменську. – Інф.

Інтерфакс. – 2025. – 14 лют. Мережа «Книгарня «Є» відкрила магазин на Центральному залізничному вокзалі Києва. – Інф.

Village Україна. – 2025. – 14 лют. У Франківську відкрили новий «Сенс». Якою буде книгарня на Промприладі? – Гриненко В.

Музейна справа

Укрінформ. – 2025. – 15 лют. Одеса завжди була частиною європейського простору, до Катерини тут не «вовки вили» – науковця. – Бодрова Г.

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2025. – 14 лют. Місія ЮНЕСКО дослідила стан історичного центру Одеси. – Інф.

УНН. – 2025. – 16 лют. Окупанти руйнують історичний центр Маріуполя під виглядом реконструкції. – Гаврилюк Ю.

Village Україна. – 2025. – 16 лют. Будівництво на фундаментах палацу Розумовського призупинили. Будівельний паркан демонтують. – Головань Д.

Village Україна. – 2025. – 15 лют. Частину садиби Ницке на Верхньому Валі можуть знести під виглядом реконструкції – «Спадщина». – Яковенко І.

Бібліотечна справа. Промоція читання

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 16 лют. Поле бою – книжкова полиця: як рятуватимуть рідкісні українські книжки, рукописи й архівні документи (Інтерв'ю з генеральним директором Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого Олегом Сербіним). – Шевчук І.

Укрінформ. – 2025. – 16 лют. У Херсоні запрацювала «EVENT-бібліотека». – Інф.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2025. – 14 лют. У Мілані стартує цикл літературних зустрічей про українську поезію. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 14 лют. Українці Австралії протестували проти показу пропагандистського фільму РФ. – Інф.

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 15 лют. Учасникам конференції в Мюнхені представили виставку про війну в Україні. – Інф.; Інтерфакс. – 2025. – 15 лют. Фонд Пінчука представив виставку «Your Country First – Win With Us» на Мюнхенській конференції з безпеки. – Інф.

Укрінформ. – 2025. – 14 лют. До дитсадків у Будапешті передали українські книги. – Інф.

NV. – 2025. – 15 лют. Італійський співак Аль Бано розповів, що збирається співати у Москві на Красній площі на «концерті миру». – Інф.

Загальні питання

Укрінформ. – 2025. – 15 лют. Точицький обговорив з європарламентаріями міжнародну підтримку української культури. – Інф.

Міністр культури та стратегічних комунікацій України Микола Точицький під час робочого візиту до Німеччини обговорив з депутатами Європейського парламенту стратегію міжнародної підтримки української культури та медіа. Микола Точицький провів зустріч із заступницею голови комітету Європарламенту з питань культури та освіти Еммою Рафович і заступником голови комітету Європарламенту з питань культури та освіти, членом делегації у парламентському комітеті Асоціації Україна-ЄС Маркосом Росом Семпере. Сторони обговорили можливість проведення українських виставок у європейських музеях для презентації культурної спадщини України, а також з метою тимчасового захисту артефактів. Зважаючи на завдані збитки, пошкодження і втрати внаслідок бойових дій і тимчасового захоплення територій України, сторони наголосили на необхідності посилення санкцій за злочини проти української культури. Учасники зустрічі обговорили необхідність активізації міжнародних зусиль, спрямованих на звільнення українських митців, які перебувають у російському полоні. Також йшлося про необхідність пошуку реалістичних шляхів міжнародної підтримки українських медіа в умовах, коли значна частина з них були отримувачами фінансової підтримки Агенції США з міжнародного розвитку (USAID). Було обговорено варіанти такої підтримки, зокрема шляхом можливого започаткування нових програм і пріоритизації існуючих проектів допомоги для України. Микола Точицький наголосив на необхідності невідкладних консультацій для збереження механізмів міжнародного фінансування та розробки стратегії підтримки незалежних українських медіа. Це дозволить змінити підхід від фрагментарних запитів до спільної стратегії підтримки медіасектору. Джерело:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3960412-tocickij-obgovoriv-z-evroparlamentariami-miznarodnu-pidtrimku-ukrainskoi-kulturi.html>

Вшанування пам'яті

Український тиждень. – 2025. – 14 лют. Росія вбила 227 людей літератури і 97 медійників. – Нестелєв М.

МКСК повідомляє, що війна забрала життя 149 українських митців та 97 медійників. Систематичні злочини проти журналістів і медіа, вчинені росією, становлять серйозну загрозу для свободи слова та інформаційної безпеки, підривають демократичні цінності та права людини. Проект «Недописані», заснований письменницею і парамедикинею добровольчого медичного батальйону «Госпітальєри» Оленою Герасим'юк і письменником і військовим Євгеном Ліром, на своїй сторінці в соцмережі X зазначає, що натепер через війну з Росією загинуло 227 представників і представниць української літератури. «Недописані» – це «проект пам'яті тих, чия історія в літературі обірвалася. Його герої – це письменники, перекладачі, поети, редактори,

видавці, есеїсти, літературознавці, бібліотекарі та промоутери книжкової справи. Докладно:

<https://tyzhden.ua/rosiia-vbyla-227-liudej-literatury-i-97-medijnykiv/>

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

Газета по-українськи. – 2025. – 14 лют. «Майстерня брехні»: в Києві презентували книгу про боротьбу з російською дезінформацією. – Інф.

10 лютого у Києві відбулася презентація книги «Майстерня брехні» про механізми впливу російської дезінформації на світ видавництва Yakaboo Publishing. Її автори – Віктор Березенко та Дмитро Царенко, політичні стратеги. «Майстерня брехні» – це практичний посібник із багаторічних досліджень дезінформаційних кампаній Росії. Книга описує способи ведення інформаційної війни й методи протидії інформаційним атакам, щоб унеможливити їхній вплив на громадську думку та загалом на світову політику. Докладно:

<https://gazeta.ua/articles/life/ majsternya-brehni-v-kiyevi-prezentovali-knigu-pro-borotbu-z-rosijskoyu-dezinformaciyeyu/1208442>

Подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

Village Україна. – 2025. – 14 лют. «Юність» назвати на честь Параджанова. – Гриненко В.

Вулиці Лаврській планують повернути історичну назву, а парк «Юність» у Солом'янському районі назвати на честь українського режисера й художника Сергія Параджанова, повідомив член Комісії з найменувань Тиміш Мартиненко-Кушлянський. Раніше Лаврська вулиця мала назву Січневого Повстання, а у 2007-му її перейменували на честь гетьмана Івана Мазепи. У 2010 році вулицю поділили: частину вулиці від станції метро «Арсенальна» до площі Слави лишили на честь Мазепи, а решту «незаконно й ганебно» перейменували на Лаврську на прохання Кирила Гундяєва. Тож комісія рекомендує перейменувати вулицю Лаврську на честь Івана Мазепи, а частині вулиці від вулиці Добровольчих батальйонів до Наводницької площі уздовж Співочого поля назвати Новонаводницькою. Депутатка Київради Олеся Пинзеник уже відправила звернення про повернення історичної назви Лаврській вулиці на розгляд меру міста Віталієві Кличку. Однак рішення про перейменування вулиці ухвалюватимуть кияни: у застосунку «Київ Цифровий» має з'явитися відповідне голосування. Зважаючи на те, що парк «Юність» розташований на вулиці Єрванській, ім'я Сергія Параджанова «наповнить місцевість новим змістом і творитиме особливий символічний зв'язок», пояснив Тиміш Мартиненко-Кушлянський. Комісія підтримала й присвоєння назв безіменним скверам: сквер на розі вулиць Хмельницького й Гончара можуть назвати на честь Сергія Виноградського – українського науковця; сквер на розі вулиць Герцена й Овруцької може отримати назву сквер Імама Шаміля; сквер на парній стороні Прорізної вулиці може стати Музичним сквером у пам'ять про втрачений під час Другої світової війни Музичний провулок. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/359887-vulitsi-lavrskiy-planuyut-povernuti-istorichnu-nazvu-a-park-laquo-yunist-raquo-nazvati-na-chest-paradzhanova>

Театр

Україна молода. – 2025. – 14 лют. У Києві показують виставу про кохання актора-військовослужбовця Макса Девізаторова. – Голд А.; Вечірній Київ. – 2025. – 14 лют. Драматичну історію кохання військового на київській сцені перетворили у казку. – Катаєва М.

Прем'єру вистави «І в горі, і в радості...» Олекси Гладушевського покажуть у Києві 15–16 лютого у Театрі драматургів. П'єсу створив актор, військовослужбовець Макс Девізаторов у рамках проекту «Театр Ветеранів». У виставі порушуються актуальні, але досі незручні для театральної сцени питання: війна та її вплив на взаємини в родині; обов'язок перед Батьківщиною очима чоловіка, який воює, і жінки, яка чекає; потреба в діалозі; переосмислення стосунків у родині, травмованих війною (зокрема й тема інвалідизації військових). Важкі питання режисер Олекса Гладушевський пом'якшує несподіваною формою – вводить у виставу стилістику казки. Глядачі побачать оновлену версію твору. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/187972/>

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/108700/>

Музика

Україна молода. – 2025. – 16 лют. Джазовий піаніст Олександр Саратський імпровізуватиме у п'яти містах. – Архипова А.

Вечір прем'єр композитора та джазового піаніста Олександра Саратського відбудеться у Києві, у Національній філармонії 18 лютого. Цим концертом композитор розпочне тур містами України, який має на меті підтримати й надихнути музикою широку аудиторію у воєнний час. У київському концерті гратиме оркестр Liatoshynskyi Capella Національного будинку музики, диригент – Богдан Пліш. Прозвучать прем'єри Симфонії № 5 та Концерту для фортепіано з оркестром № 10 фа мінор у виконанні автора. Далі: 3 березня – Житомир, Житомирська обласна філармонія; 4 березня – Рівне, Зал камерної та органної музики (з Академічним камерним оркестром Рівненської обласної філармонії); 5 березня – Тернопіль, Тернопільська обласна філармонія; 6 березня – Львів, Львівська національна філармонія імені Мирослава Скорика (з Академічним камерним оркестром «Віртуози Львова», диригент – Сергій Бурко). Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/187996/>

Інтерфакс. – 2025. – 15 лют. «Суспільне» підписало договір з гуртом Ziferblat на участь у «Євробаченні – 2025». – Інф.

«Суспільне мовлення» підписало договір на участь у міжнародному пісенному конкурсі «Євробачення – 2025» з переможцем національного відбору

– гуртом Ziferblat. Музиканти представлятимуть Україну на пісенному конкурсі Євробачення у Базелі (Швейцарія). Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1048284.html>

NV. – 2025. – 14 лют. Знімали в аеропорту «Бориспіль». «Культурний десант» випустив кліп на чуттєву пісню «Я буду кохати тебе». – Інф.; Укрінформ. – 2025. – 14 лют. «Культурний десант» записав в аеропорту «Бориспіль» кліп про кохання на відстані. – Інф.

До Дня закоханих об'єднання митців-військовослужбовців «Культурний десант» презентував кліп на пісню «Я буду кохати тебе». Автор та виконавець пісні – Миколай Серга, очільник «Культурного десанту»; музичну партію виконали бандурист Тарас Столяр та музиканти Ансамблю ЗСУ. Зйомки кліпу відбулися в аеропорту «Бориспіль». Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/kulturniy-desant-ya-budu-kohati-tebe-clip-na-pisnyu-50490123.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3960222-kulturnij-desant-zapisav-v-aeroportu-borispil-clip-pro-kohanna-na-vidstani.html>

NV. – 2025. – 15 лют. «Був патріотом і ним залишаюся». Олег Винник із дружиною Таюне виступив у Празі – як співак порушив свою обіцянку. – Інф.

Співак Олег Винник, який на початку повномасштабного вторгнення Росії в Україну переїхав до Німеччини, дав перший за три роки концерт. 14 лютого співак виступив у невеликому клубі у Празі, Чехія. На сцені співак виконав свої старі хіти, зокрема й пісні російською. Компанію артисту склала його дружина Таюне (співачка Таїсія Сватко). Під час виступу Олег Винник порушив свою обіцянку. Ще у 2023 році він заявив, що не буде співати свої російськомовні пісні. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/oleg-vinnik-zdivuvav-zovnishnim-viglyadom-na-koncerti-spivak-porushiv-svoyu-obicyanku-i-zganbivsyia-50490298.html>

Візуальні мистецтва

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 15 лют. Let it be: мистецтво, що змінює сприйняття реальності. – Лебедина О.

У Музеї української діаспори відкрилася новаторська виставка живопису «Кольори свободи» Олександра Яновича. Проєкт досліджує глибину творчої експресії та взаємодію людини з мистецтвом у сучасному світі. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/kolori-svobodi-mistetstvo-shcho-zminjuje-vpriijnattja-realnosti.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Укрінформ. – 2025. – 14 лют. На Берлінале відкрили український стенд. – Інф.

У межах 75-го Берлінського міжнародного кінофестивалю під гаслом «Stand with Ukraine» розпочав роботу український національний стенд. У

Державному агентстві України з питань кіно зауважили, що стенд презентує каталог українських фільмів та можливості співпраці з Україною в галузі кіно. 14 лютого на кіноринку відбулися два покази українських фільмів, зокрема трагікомедії «Ти – Космос» режисера Павла Острікова та комедії «Коли ти вийдеш заміж?» режисера Олексія Комаровського. Також на стенді відбудеться спеціальний захід, присвячений фільму «Буча» режисера Станіслава Тіунова. Цьогорічний український національний стенд організовано за підтримки Державного агентства України з питань кіно, Асоціації кіноіндустрії України, Української кіноасоціації, ГО «УкрКіноФест» за сприяння Європейського кіноринку (European Film Market). Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3960155-na-berlinale-vidkrili-ukrainskij-nacionalnij-stend.html>

Укрінформ. – 2025. – 15 лют. На Берлінале презентували українські проекти та говорили про кіно під час війни. – Інф.

У рамках Берлінського кінофестивалю на Європейському кіноринку – European Film Market EFM – проходять заходи в межах програми «Україна на екрані. Соціальний вплив кіно», партнером якої став Український інститут. Програма розпочалася з презентації стану української аудіовізуальної індустрії та пітчінгу українських кінопроектів – «Історії, що мають значення». Серед представлених робіт – проекти на різних етапах виробництва, які досліджують теми громадянських прав, активізму та впливу російсько-української війни на різні аспекти життя. В ході панельної дискусії «Сила кіно: потенціал соціального впливу» за участі провідних українських та міжнародних експертів спікери говорили, зокрема, про те, як кіно може відповідати на нагальні соціальні виклики, в тому числі в умовах війни. Учасниками пітчінгу стали фільми «My Dear Théo», режисерка Аліса Коваленко, продюсери Катажина Кучинська та Олександра Кравченко; «Serge Lifar: Artist's Case», режисерка Марія Головацька, продюсери Сергій Недзельський, Віталій Шереметьєв, Катерина Скринська та Маріанна Новікова; «State», режисер Нікон Романченко, продюсерка Юлія Сінкевич; «The Ferryman», режисер Павло Дорогой, продюсерка Ольга Симоненко; «The Game of Women at War», режисерка Злата Вересняк, продюсери Злата Вересняк і Яніна Кучер; «In Vasco», режисерка Єлізавета Сміт, продюсер Євгеній Рачковський. Модерувала пітчінг комунікаційна менеджерка Ukrainisches Institut in Deutschland та Ukrainian Film Festival Berlin Марія Зорик. Захід організовано спільними зусиллями Українського інституту, Ukrainisches Institut in Deutschland, Ukrainian Film Festival Berlin та компанії Media Resources Management за підтримки Посольством України у ФРН. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3960265-na-berlinale-predstavili-ukrainski-proekti-ta-govorili-pro-kino-pid-cas-vijni.html>

Вечірній Київ. – 2025. – 17 лют. Фільм про війну в Україні «Камінь, папір, ножиці» отримав британську премію. – Плакіна О.; Укрінформ. – 2025. – 16 лют. Короткометражка про війну в Україні «Камінь, папір, ножиці»

отримала премію ВАФТА. – Інф.; NV. – 2025. – 14 лют. Британський «Оскар».
Короткометражна стрічка про війну в Україні з Олександром Рудинським
отримала премію ВАФТА. – Інф.; Village Україна. – 2025. – 17 лют. Фільм про
війну в Україні «Камінь, папір, ножиці» отримав нагороду на премії ВАФТА. –
Гриненко В.

Українська короткометражна стрічка «Камінь, папір, ножиці» стала найкращою в номінації «Найкраща британська короткометражна стрічка» на премії ВАФТА. Церемонія вручення премій ВАФТА відбулася 16 лютого. Сюжет фільму базується на реальних подіях та оповідає про повномасштабне вторгнення Росії на територію України. Головну роль у фільмі зіграв український актор Олександр Рудинський. У стрічці також знімалися Сергій Калантай, Юрій Радіонов та Олександр Яценко. Режисером фільму став британець німецького походження Франц Бьом. Докладно:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/108801/>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3960815-korotkometrazka-pro-vijnu-v-ukraini-kamin-nozici-papir-otrimala-premiu-bafta.html>

<https://nv.ua/ukr/kultura/bafta-2025-korotkometrazhka-kamin-papir-nozhici-z-rudinskim-otrimala-britanskiy-oskar-50490468.html>

<https://www.village.com.ua/village/culture/culture-news/359947-film-pro-viynu-v-ukrayini-laquo-kamin-papir-nozhitsi-raquo-otrimav-nagorodu-na-premiyi-bafta>

Укрінформ. – 2025. – 14 лют. В Україні зняли перший документальний
фільм про бойовий стрес. – Інф.

В Україні зняли першу документальну стрічку про бойовий стрес «Виднокрай», її режисером став Сергій Нагорний («Гора»). Свій фільм він присвятив Борису Асєєву («Укроп») – снайперу, який загинув 25 грудня 2022 року. Історію побудовано на інтерв'ю, у яких військовослужбовці діляться своїм досвідом адаптації до бойового стресу. Фільм «Виднокрай» бере участь в українських кінофестивалях: посів перше місце на Міжнародному фестивалі фільмів і телепрограм «Золоте Курча» та здобув нагороду за особистий внесок на VII Фестивалі екранних мистецтв. Незабаром стрічку представлять у Північній Америці та Німеччині. Улітку фільм буде доступним для широкого загалу. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3960134-v-ukraini-znali-persij-dokumentalnij-film-pro-bojovij-stres.html>

NV. – 2025. – 14 лют. Фронт очима військового: чому варто переглянути
«Реал» Олега Сенцова. – Григоренко М.; NV. – 2025. – 14 лют. Війна триває
прямо зараз. 10 фактів про фільм «Реал» Олега Сенцова, який у лютому
покажуть у кінотеатрах. – Інф.

20 лютого в прокат виходить документальний фільм Олега Сенцова «Реал» – випадково записане відео реального бою, яке дає змогу зрозуміти, якою насправді є війна із середини. У матеріалі – розповідь про «народження» фільму, світову прем'єру й міжнародне визнання, відгуки критиків. Докладно:

<https://www.unian.ua/lite/kino/real-2025-shcho-vidomo-pro-noviy-film-olega-sencova-foto-video-12915807.html>

<https://nv.ua/ukr/kultura/real-olega-sencova-10-faktiv-pro-vazhliivy-film-znyatiy-v-okopi-na-shidnomu-napryamku-treyler-50490058.html>

Література

Українська літературна газета. – 2025. – 15 лют. Названі лауреати Всеукраїнської літературної премії імені Зореслава 2024 року. – Ходанич П.

У Народному музеї літератури Закарпаття відбулося вручення Всеукраїнської літературної премії імені Зореслава (Степана Сабола). Премію засновано Закарпатською організацією НСПУ і громадським діячем, письменником і науковцем Станіславом Аржевітіним, який виступив і як меценат відзнаки. Лауреатами премії за 2024 рік стали: Наталія Дурунда за роман «Під клеймом OST»; Роман Офіцинський за історичні есе «Закарпаття віддавна: історичні есе»; Василь Пилипчинець за книгу публіцистики «Обійняти словом Верховину»; Юрій Фатула за монографію «Я ще гадав газдувати, але мушу воювати. Бойовий шлях 66-го Унгварського піхотного полку Австро-Угорської армії. 1914-1918». Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/nazvani-laureaty-vseukrainskoi-literaturnoi-premii-imeni-zoreslava-2024-roku/>

Українська літературна газета. – 2025. – 16 лют. Підбиті підсумки Міжнародної літературної премії короткої прози імені Василя Портяка. – Інф.

Підбито підсумки Міжнародної літературної премії короткої прози імені Василя Портяка за 2024 рік. На конкурс було надіслано 67 творів. Журі конкурсу у складі семи відомих письменників визначило імена п'ятнадцяти авторів, твори яких увійшли до фіналу. У матеріалі є перелік фіналістів. Визначення переможця та вручення премії за 2024 рік відбудеться 27 лютого в Національному музеї літератури України. З березня починається прийом творів на здобуття Міжнародної літературної премії короткої прози імені Василя Портяка за 2025 рік. Твори приймаються до 31 грудня 2025 року включно. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/pidbyti-pidsumky-mizhnarodnoi-literaturnoi-premii-korotkoi-prozy-imeni-vasylia-portiaka/>

Вечірній Київ. – 2025. – 14 лют. У Києві презентували поетичну збірку про війну та кохання «Шість чуттів». – Галух О.

13 лютого в столичному коворкінгу «Generator» відбулася презентація збірки «Шість чуттів» Оксана Епель. Ця книга рекомендована до друку Видавничою радою при Департаменті суспільних комунікацій КМДА в рамках Міської цільової програми розвитку інформаційно-комунікативної сфери міста. Надрукувала книгу креативна агенція «Артіль». Примірники вже розподілили між столичними бібліотеками. Докладно про перебіг події:

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/108709/>

Українська літературна газета. – 2025. – 16 лют. У Єревані вийшов одностомник вибраних творів Михайла Коцюбинського «Тіні забутих предків» у перекладі на вірменську. – Інф.

У єреванському видавництві «Антарес» у серії «Вавилонська книгозбірня» вийшов одностомник вибраних творів Михайла Коцюбинського «Тіні забутих предків». Переклад з української на вірменську здійснила Раїса Карагезян. Книжка відкривається передмовою письменника, перекладача з вірменської Олександра Божка «Ковток джерельної води» про творчість класика. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/news/u-ierevani-vyjshov-odnotomnyk-vybranykh-tvoriv-mykhajla-kotsiubynskoho-tini-zabutykh-predkiv-u-perekladi-na-virmensku/>

Інтерфакс. – 2025. – 14 лют. Мережа «Книгарня «Є» відкрила магазин на Центральному залізничному вокзалі Києва. – Інф.

Мережа «Книгарня «Є», яка перемогла в конкурсі на оренду площі на Центральному залізничному вокзалі Києва, 14 лютого відкрила там магазин. Переможцю аукціону в оренду надається приміщення площею 102,7 кв. м. Термін оренди становить 2 роки і 360 днів. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1048052.html>

Village Україна. – 2025. – 14 лют. У Франківську відкрили новий «Сенс». Якою буде книгарня на Промприладі? – Гриненко В.

14 лютого в Івано-Франківську відкривають книгарню «Сенс». Про подію, про саму книгарню та про представлені у ній книжки розповідає її засновник Олексій Ерінчак. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/culture/new-place-culture/359889-u-frankivsku-vidkrili-noviy-laquo-sens-raquo-yakoyu-bude-nova-knigarnya-em-na-prompriladi-em>

Музейна справа

Укрінформ. – 2025. – 15 лют. Одеса завжди була частиною європейського простору, до Катерини тут не «вовки вили» – науковця. – Бодрова Г.

У розлогіму матеріалі – про оцифрування експонатів для віртуальних виставок в Одеському археологічному музеї – найстарішому археологічному музеї нашої держави. У його основному фонді – великі колекції артефактів Північного Причорномор'я від часів кам'яної доби до Середньовіччя, зібрання єгипетських старожитностей, античних раритетів тощо. До повномасштабної війни у виставкових залах музею розміщувалося близько шести тисяч експонатів. Опісля Одеський археологічний зачинив двері для відвідувачів, «скарби» перемістили у фондосховище. Влітку 2024-го співробітники музею вирішили поновити виставкову роботу і створили експозицію, присвячену острову Зміїний. На її відкритті був аншлаг. Науковці зрозуміли, що попит на відвідування музею нікуди не зник, та почали думати, як організовувати виставки, щоби експонати не постраждали від російських обстрілів. Вихід

знайшовся швидко – музейники взялися за створення віртуальних тематичних виставок. Обладнання для оцифрування отримали в рамках міжнародного проєкту «Ініціатива оцифрування та популяризації української спадщини». Музейники пройшли курси моделювання на базі Ягеллонського університету в Кракові. Вчилися у досвідчених фахівців організації CyArk – некомерційної структури, що займається захистом культурної спадщини. Із 5 лютого 3D-моделі вже почали створювати в Одеському археологічному. Загалом у рамках цього проєкту планується оцифрувати 60 експонатів, причому обладнання для моделювання залишиться в музеї і тут зможуть продовжити цю роботу. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3960116-odesa-zavzdi-bula-castinou-evropejskogo-prostoru-do-katerini-tut-ne-vovki-vili-naukovica.html>

Охорона культурної спадщини

Укрінформ. – 2025. – 14 лют. Місія ЮНЕСКО дослідила стан історичного центру Одеси. – Інф.

У МКСК зауважили, спільна місія ЮНЕСКО та ІКОМОС (Міжнародна рада з охорони пам'яток та історичних місць) працювала в Одесі з 11 по 14 лютого, а її основною метою стало проведення комплексної оцінки стану об'єкта всесвітньої культурної спадщини «Історичний центр Одеси», зокрема в контексті виконання рекомендацій, ухвалених Комітетом всесвітньої спадщини під час включення цього об'єкта до Списку всесвітньої спадщини. Зокрема, представники місії провели зустрічі з керівництвом Одеської області, міста Одеси, а також морського порту. Від МКСК участь у заходах взяв заступник міністра культури та стратегічних комунікацій Сергій Беляєв. Під час візиту місія оглянула стан історичної забудови, вивчила її межі та містобудівні особливості. Окрім цього, робочі сесії були присвячені управлінню об'єктом всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, консолідації зусиль для його захисту, подоланню наслідків атак та визначенню першочергових заходів з відновлення пам'яток, а також можливостям залучення міжнародної технічної допомоги для реставрації. Як наголосили у міністерстві, місія ЮНЕСКО та ІКОМОС стала важливим етапом у напрацюванні спільних рішень щодо збереження культурної спадщини Одеси та сприяння міжнародній співпраці у сфері її відновлення. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3960189-misia-unesko-doslidila-stan-istoricnogo-centru-odesi.html>

УНН. – 2025. – 16 лют. Окупанти руйнують історичний центр Маріуполя під виглядом реконструкції. – Гаврилюк Ю.

Під виглядом так званих «відновлювальних робіт» загарбники розпочали демонтаж історичного центру Маріуполя, руйнуючи будівлі, які мають культурно-історичну цінність. Про це повідомляє Центр національного спротиву. Зазначається, що значну частину міста було знищено масованими обстрілами ще під час активних бойових дій у 2022 році. Тепер же окупанти фактично добивають архітектурне надбання міста. Докладно:

<https://unn.ua/news/okupanty-ruiniuit-istorychnyi-tsentr-mariupolia-pid-vyhliadom-rekonstruktsii>

Village Україна. – 2025. – 16 лют. Будівництво на фундаментах палацу Розумовського призупинили. Будівельний паркан демонтують. – Головань Д.

Будівництво офісного центру на місці фундаментів палацу Кирила Розумовського, що в Печерському районі Києва, призупинили, повідомив пам'яткоохоронець Дмитро Перов. Однак забудовник встиг пошкодити стіну Інженерних служб Київської фортеці 1853 року, що розташована на території пам'ятки. Нині планують демонтаж будівельного паркану навколо об'єкта. Також хочуть передати будівельну техніку для зміцнення оборонних ліній у Дніпропетровській області. У Департаменті охорони культурної спадщини КМДА заявили, що пам'ятці нічого не загрожує, а на місці ведуться підготовчі роботи до реставрації. Для збереження пам'ятки ТОВ «Архітектурне бюро «Реставратор» розробило проект протиаварійних і консерваційних робіт. Він передбачає захист фундаментів, реставрацію цегляної кладки й облаштування оглядової галереї для відвідувачів. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/359933-budivnitstvo-na-fundamentah-palatsu-rozumovskogo-prizupinili-budivelniy-parkan-demontuyut>

Village Україна. – 2025. – 15 лют. Частину садиби Ницке на Верхньому Валі можуть знести під виглядом реконструкції – «Спадщина». – Яковенко І.

Частину садиби Ницке на Верхньому Валі в Києві можуть знести під виглядом реконструкції, пише спільнота «Спадщина» й пам'яткоохоронець Дмитро Перов. Садиба складається з двох головних будинків і прибудов, які формують суцільну забудову, виходячи на Воздвиженський провулок. Садибним ансамблем володів прусський підданий Карл-Людвіг Ницке. Неоготична садиба має статус пам'ятки. Консультативна рада рекомендувала реставрувати два будинки на Верхньому Валі. Решту садиби, що виходить на Воздвиженський провулок, вирішили реконструювати. У спільноті вважають, що її просто знесуть. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/359885-chastinu-sadibi-nitske-na-nbsp-verhnomu-valu-mozhut-znesti-pid-viglyadom-rekonstruktsiyi-nbsp-ndash-nbsp-laquo-spadschina-raquo>

Бібліотечна справа. Промоція читання

Дзеркало тижня. Україна. – 2025. – 16 лют. Поле бою – книжкова полиця: як рятуватимуть рідкісні українські книжки, рукописи й архівні документи (Інтерв'ю з генеральним директором Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого Олегом Сербіним). – Шевчук І.

Видання пропонує інтерв'ю з генеральним директором Національної бібліотеки України імені Ярослава Мудрого Олегом Сербіним, у якому він розповів про станцію Archa-I та її інноваційні технології; як одна станція може принципово вплинути на ситуацію зі збереженням бібліотечних фондів; як працюватиме станція – за заздалегідь визначеним планом чи в режимі «швидкої

допомоги». Також Олег Сербін розповів про те, як ставиться до акції «російську літературу на макулатуру», коли українців заохочують здавати на переробку російські, російськомовні книги; про збереження бібліотечних фондів, зокрема чи відбувається процес оцифрування книжок, особливо рідкісних видань; чи є надія, що підтримка й розвиток бібліотек стане в майбутньому, під час розбудови країни, одним із пріоритетів державної політики тощо. Докладно:

<https://zn.ua/ukr/CULTURE/pole-boju-knizhkova-politsja-jak-rjatuvatimut-ridkisni-ukrajinski-knizhki-rukopisi-j-arkhivni-dokumenti.html>

Українформ. – 2025. – 16 лют. У Херсоні запрацювала «EVENT-бібліотека». – Інф.

У Херсоні відкрили оновлену бібліотеку-філію №17 «EVENT-бібліотека» Херсонської централізованої бібліотечної системи. Після ремонту тут створили сучасний простір для навчання, творчості та спілкування. Про це у фейсбуці повідомив начальник Херсонської МВА Роман Мрочко. На відкритті представили фотовиставку «СпільноДія», яка продемонструвала роботу громадських, благодійних і волонтерських організацій громади. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3960774-u-hersoni-zapracuvala-eventbiblioteka.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Українформ. – 2025. – 14 лют. У Мілані стартує цикл літературних зустрічей про українську поезію. – Інф.

В італійському місті Мілан з 15 лютого по 10 травня пройде цикл зустрічей про сучасну українську літературну поезію. Їхньою метою буде знайомство з досвідом української поезії, яка переважно є невідомою в Італії. Зустрічі відбуватимуться у Casa della Cultura di Milano під редакцією Фабріції Якчі. Вестиме їх поетеса Марина Корона. Доповідачами виступлять Алессандро Акіллі – письменник, перекладач, доцент кафедри славістики, кафедра літератури, мов і культурної спадщини (Університет Кальярі) та Ярина Груша, письменниця, публіцистка, перекладачка, професорка української мови та літератури УНІМІ та УНІБО. Вірші поетів читатимуть: українською Наталія Ноняк, в італійському перекладі актор Джорджіо Маскіоккі. Загалом заплановано загалом чотири такі зустрічі. Перша з них – «Поезія Тараса Шевченка та сучасна українська література» відбудеться 15 лютого. Другу зустріч заплановано на 15 березня – «Українська поезія 1920–1930-х років: Богдан-Ігор Антонич і Володимир Свідзінський». Третя зустріч «Вільна українська поезія пізньої радянської доби: Василь Стус і Микола Воробйов» відбудеться 12 квітня. Четверта зустріч «Поезія Сергія Жадана і сьогоднішня Україна» планується на 10 травня. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3959962-u-milani-startue-cikl-literaturnih-zustricej-pro-ukrainsku-poeziu.html>

Українформ. – 2025. – 14 лют. Українці Австралії протестували проти

показу пропагандистського фільму РФ. – Інф.

Союз українських організацій Австралії (СУОА) продовжує кампанію проти показів пропагандистської стрічки «Росіяни на війні» на фестивалі документального кіно «Антенa» в Сідней. Громада організувала вуличні протести 6 та 10 лютого, закликала українців надсилати листи з вимогою скасувати покази стрічки, співпрацювала з організаторами фестивалю, звернулася до міністра культури Австралії Тоні Берка та ключових урядових спонсорів, і забезпечила висвітлення інциденту в ЗМІ. На тлі ігнорування закликів СУОА організував ще один мітинг 14 лютого під час показу стрічки у Сідней. На події український захисник Назар (позивний «Капа»), який нещодавно прибув до Австралії на лікування та вчора виступив у парламенті в Канберрі, поділився особистою розповіддю про те, що насправді роблять «Росіяни на війні». Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3960141-ukrainci-avstralii-protestuvali-proti-pokazu-propagandistskogo-filmu-rf.html>

Міжнародне співробітництво

Укрінформ. – 2025. – 15 лют. Учасникам конференції в Мюнхені представили виставку про війну в Україні. – Інф.; Інтерфакс. – 2025. – 15 лют. Фонд Пінчука представив виставку «Your Country First – Win With Us» на Мюнхенській конференції з безпеки. – Інф.

У Мюнхені на полях безпекової конференції відкрилася виставка «Your Country First – Win With Us» («Твоя країна понад усе – Перемагай з нами»), яка розповідає про війну в Україні. Представив проєкт Фонд Віктора Пінчука спільно з PinchukArtCentre у партнерстві з Офісом Президента. Виставковий проєкт представляє міжнародній спільноті, яке майбутнє чекає на світ, якщо російську агресію в Україні не зупинити негайно. Серед них – монументальне відео Давіда Клербоута «Пташина клітка», що переносить глядачів у класичний європейський сад і маєток. Ця ідилічна сцена переривається мовчазним вибухом: мир і добробут зазнають руйнації. Загроза для Заходу та всього світу найяскравіше виражена в роботі Олексія Сая «Воля». Інсталяцію створено з літер зруйнованої під час боїв стели прифронтового села Любимівка на Херсонщині. Ярема Малащук та Роман Хімей задокументували прибуття евакуаційних потягів із пораненими солдатами. Це відлуння світових воєн та водночас нагадування іноземному глядачу про українські реалії. Відеоробота також слугує своєрідним натяком на те, що чекає Європу, якщо Україна зазнає поразки. Відкриваючи виставку, Вольфганг Ішингер, президент Ради фонду Мюнхенської конференції з безпеки та член Наглядової ради YES, наголосив на важливості та ефективності представлення художніх творів для привернення уваги міжнародної спільноти до подій в Україні. Бойова медицина та військова психологиня бригади «Лють» Національної поліції Ксенія Долідзе звернулася до партнерів України: «Якщо наші партнери досі зберігають живе серце та прагматичний розум, вони повинні розуміти, наскільки важливим є усвідомлення, що перемога України – в їхніх інтересах». Презентуючи проєкт, Віктор Пінчук поінформував, що цього року його меседж західним політикам,

які впливають на прийняття рішень, такий: «У найглибших інтересах національної безпеки країн світу – не дати нашому божевільному, неконтрольованому ворогу перемогти в Україні. Це в інтересах світових лідерів». Виставка «Your Country First – Win With Us» відкрита для учасників Мюнхенської конференції до 16 лютого. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3960269-ucasnikam-konferencii-v-munheni-predstavili-vistavku-pro-vijnu-v-ukraini.html>

<https://interfax.com.ua/news/general/1048215.html>

Укрінформ. – 2025. – 14 лют. До дитсадків у Будапешті передали українські книги. – Інф.

В межах проекту «Українська книжкова полицка» представники посольства України в Угорщині передали українські книги й розмальовки директору одного з дитячих садків району Йожефварош у Будапешті, де навчається близько 20 українських дітей. Книги передано посольству України в Угорщині Державним комітетом телебачення та радіомовлення України в рамках акції «Українським дітям – українську книгу». «Українська книжкова полицка» – проєкт під патронатом першої леді України Олени Зеленської, який спільно реалізують МЗС, МКСК, Український інститут книги. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3959903-do-ditsadkiv-u-budapesti-peredali-ukrainski-knigi.html>

NV. – 2025. – 15 лют. Італійський співак Аль Бано розповів, що збирається співати у Москві на Красній площі на «концерті миру». – Інф.

Італійський співак Аль Бано (Альбано Каррізі), який кілька разів співав для російського диктатора Володимира Путіна, повідомив, що його запросили співати у Москві на Красній площі на «концерті заради миру» наприкінці серпня або на початку вересня. Про це він повідомив італійському агентству ANSA, розповівши, що про запрошення взяти участь у концерті повідомив йому його колишній імпресаріо в Росії. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/world/countries/italiyskiy-spivak-al-bano-zibravsvya-spivati-na-krasniy-ploshchi-v-moskvi-novini-rosiji-50490341.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm